

ANVISNINGAR FÖR IFYLLANDE AV ANSÖKAN OM SKULDSANERING

Innan en gäldenär lämnar in en ansökan om skuldsanering ska han eller hon reda ut möjligheterna att ingå förlikning med sina borgenärer. Om en lösning inte kan nås, kan gäldenären ansöka om skuldsanering hos en domstol. Om förutsättningar för skuldsanering föreligger, fastställer domstolen ett betalningsprogram för gäldenären. När tiden för betalningsprogrammet går ut och den betalningsskyldighet som föreskrivs i programmet är fullgjord, befrias gäldenären från den återstående delen av skulderna.

I slutet av dessa anvisningar finns en redogörelse av förutsättningarna och hindren för skuldsanering och innehållet i sökandens skyldighet att medverka. Sökanden uppmanas att ta del av också denna del av anvisningen för ifyllande.

Sökanden kan i alla faser av behandlingen få hjälp och råd av kommunernas ekonomiska rådgivare och skuldrådgivare. Uppgifter om skuldsanering finns på bland annat på justitieministeriets och Konkurrens- och konsumentverkets webbsidor (www.om.fi och www.kkv.fi).

Ansökan om skuldsanering

Ansökan om skuldsanering ska göras enligt det formulär som justitieministeriet fastställt för ändamålet. Annars kan ansökan avvisas. Den bifogade blanketten (ansökan om skuldsanering) är förenlig med det formulär som fastställts av justitieministeriet. Ansökan kan göras också på en annan handling, om de uppgifter som lämnats är förenligt med formuläret.

Ansökan ska lämnas in hos tingsrätten på sökandens hem- eller boningsort. I två fall kan ansökan också lämnas in hos en annan tingsrätt:

- () Om sökanden gör en gemensam ansökan med en äkta make/maka, en medgäldenär eller en borgensman, ska ansökningarna lämnas in hos tingsrätten på hem- eller boningsorten för någon av sökandena.
- () En sökande som idkar näringsverksamhet
 - som personligen ansvarig bolagsman i ett öppet bolag eller kommanditbolag, eller
 - som aktieägare i ledningen för ett aktiebolag och har en skuld som grundar sig på en borgensförbindelse som getts för bolagets skuld

kan lämna in sin ansökan hos den tingsrätt där företagssaneringsförfarandet för bolaget pågår.

Felaktiga eller vilseledande uppgifter kan leda till att skuldsanering förvägras. Det finns bestämmelser om straffbarheten för ett sådant förfarande i strafflagen. Sökanden svarar för att de uppgifter som han eller hon lämnat är riktiga även om ansökan utarbetas av ett biträde eller en annan person.

En förteckning över de handlingar som ska fogas till ansökan finns i slutet av denna anvisning. Förordningen om skuldsanering för privatpersoner (58/1993) innehåller bestämmelser om bilagorna.

En anteckning om skuldsaneringen görs i ett offentligt register som förs av Rättsregistercentralen. De uppgifter som finns i skuldsaneringsregistret får lagras i ett kreditupplysningsregister. Det finns föreskrifter om registrets datainnehåll och avförandet av uppgifter ur registret i förordningen om skuldsanering för privatpersoner.

SÖKANDENS PERSONUPPGIFTER OCH SÖKANDENS BITRÄDE ELLER DEN SOM UTARBETAT ANSÖKAN

Om en intressebevakare förordnats för sökanden, ska även intressebevakarens namn och kontaktuppgifter nämnas.

I ansökan ska det antecknas om sökanden vill att meddelanden, uppmaningar och kallelser (t.ex. en uppmaning att komplettera ansökan eller en kallelse till behandling av ansökan vid ett sammanträde) ska sändas enbart till biträdet eller såväl till sökanden som till biträdet eller den person som utarbetat ansökan (t.ex. en skuldrådgivare). I regel sänds handlingarna per e-post. Om sökanden vill ha dem per post, ska en e-postadress inte antecknas i ansökan.

GEMENSAM ANSÖKAN

Äkta makar, medgäldenärer eller gäldenären och borgensmannen kan ansöka om skuldsanering tillsammans. Varje sökande ska dock fylla i en egen ansökan. Grunden för en gemensam ansökan kan vara till exempel att

- sökandenas bostad utgör säkerhet för en gemensam skuld,
- den skuld som sökandena (medgäldenärerna eller gäldenären och

borgensmannen) gemensamt svarar för utgör en avsevärd del av sökandenas skulder,

- alla parter i skuldförhållandet är sökanden och att de i samband med skuldsaneringen samtidigt vill att varje gäldenärs ansvar gentemot borgenären och gäldenärernas inbördes ansvar fastställs.

FAMILJEFÖRHÅLLANDEN

I denna punkt ska sökanden redogöra för sina familjeförhållanden. Med **make/maka** avses en äkta make/maka, en sambo eller den andra parten i ett registrerat partnerskap. Med **äkta make/maka** avses också den andra parten i ett registrerat partnerskap.

Sökanden ska anteckna namn och födelsetider för de personer som bor tillsammans med sökanden i samma hushåll. Motsvarande uppgifter ska också antecknas för minderåriga barn till sökanden vilka inte bor tillsammans med sökanden. Även andra personer som bor tillsammans med sökanden i samma hushåll (t.ex. sökandens föräldrar) ska nämnas i punkten i fråga.

Om sökanden inte bor tillsammans med sin make/maka och omfattas av en anhängig ansökan om äktenskapsskillnad eller i sin bostad har andra personer som bor där utan att ha gemensamt hushåll med sökanden, ska detta antecknas i punkten ”Tilläggsutredning”.

UPPGIFTER OM SÖKANDENS BOSTAD

Med bostad avses sökandens och familjens stadigvarande bostad. En sökande som bor i en hyresbostad ska fylla i de punkter i ansökan som gäller en sådan bostad. En sökande som bor i en ägar- eller bostadsrättsbostad, ska ge närmare uppgifter om bostaden på sidan 4 i punkten ”Förmögenhet”. Om sökanden till exempel på grund av sitt arbete bor på en annan ort än familjen, ska en särskild redogörelse om detta vid behov fogas till ansökan.

Om hyresvärden är ett offentligt samfund eller ett allmänt känt bolag eller en annan allmänt känd sammanslutning (t.ex. ett försäkringsbolag), är det inte nödvändigt att ange hyresvärdens adress.

I ansökan ska det också antecknas om hyresvärden är en närstående person till sökanden eller ett företag som ägs av sökanden eller av en närstående person till sökanden. En närstående person kan vara en familjemedlem, en nära släkting eller någon annan person som står sökanden nära.

SÖKANDENS NUVARANDE

FÖRVÄRVSVERKSAMHET ELLER ÖVRIGA VERKSAMHET

I denna punkt ska sökanden ange sitt yrke och nuvarande anställningsförhållande. Om det handlar om en sysselsättningsåtgärd, ska detta nämnas i samband med uppgifterna om arbetsgivaren. Sökanden ska också meddela om arbetsgivaren är en närstående person till sökanden (familjemedlem, nära släkting, annan person som står sökanden nära) eller ett företag som ägs av en närstående person till sökanden.

En sökande som vid ansökningstidpunkten idkar näringsverksamhet ska dessutom fylla i den **inkomstutredningsblankett för näringsidkare** som hör till ansökan och den anknutna **utredningen om ytterligare förutsättningar för skuldsanering**. Detta gäller sökanden som idkar näringsverksamhet på hel- eller deltid, som

- enskild näringsidkare eller yrkesutövare,
- personligen ansvarig bolagsman i ett öppet bolag eller kommanditbolag eller
- aktieägare i ledningen för ett aktiebolag.

En studerande ska i sin ansökan ange det yrke eller den examen som studierna syftar till och när studierna började, i vilket skede de befinner sig och när de (sannolikt) slutförs. Om det handlar om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, ska detta antecknas särskilt.

En arbetslös ska anteckna det datum då arbetslösheten började.

En pensionär ska anteckna pensioneringstidpunkten i ansökan. Om pension beviljats för viss tid, ska detta nämnas i punkten ”Tilläggsutredning”.

UTBILDNING OCH ARBETSERFARENHET

I denna punkt ska sökanden ge uppgifter om sin utbildning. De anställningsförhållanden som är viktigast med tanke på arbetserfarenheten och tidpunkterna för dessa och arbetsgivarens namn ska antecknas i kronologisk ordning åtminstone för de fem senaste åren. Den tidpunkt då ett anställningsförhållande börjat eller slutat kan antecknas genom att ange månaden och året eller om det är svårt att utreda exakt datum, endast året. Om sökanden varit näringsidkare, ska uppgifter om företaget (företagets namn och bolagsform) och sökandens ställning i företaget antecknas på motsvarande sätt. En sökande som

haft många kortvariga anställningsförhållanden kan i denna punkt anteckna antalet anställningsförhållanden och den sammanräknade arbetstiden. Enskilda anställningsförhållanden kan styrkas genom att till ansökan foga till exempel med en förteckning över förvärvsarbete av Pensionsskyddscentralen. Om bilagor (förteckning över förvärvsarbete, utlåtande av Arbetskraftsmyndigheten) fogas till ansökan, ska en anteckning om bilagorna göras i ansökan.

KALKYL ÖVER SÖKANDENS BETALNINGSMÅN

Betalningsmånen är den del av sökandens inkomster som han eller hon ska använda för att betala sina skulder vid skuldsaneringen. Betalningsmånen räknas genom att dra av sökandens oundgängliga utgifter från sökandens nettoinkomster. Närmare bestämmelser om de inkomster och utgifter som ska beaktas vid beräkningen av betalningsmånen finns i en förordning av justitieministeriet (322/2001).

Om sökanden är gift eller sambo eller lever i registrerat partnerskap, ska även makens/makans/sambons inkomster och utgifter antecknas i ansökan.

Inkomster per månad

(I 1) I denna punkt antecknas sökandens (brutto)månadsinkomst från det arbetsförhållande som utgör sökandens huvudsyssla. En inkomst som betalas för en längre period än en månad ska omräknas och antecknas som en månatlig inkomst. De inkomster som sökanden förtjänar per månad ska specificeras och räknas samman. Specifikationen kan göras i en bilaga eller i punkten ”Tilläggsutredningar och andra omständigheter som påverkar sökandens betalningsförmåga”.

(I 2) I denna punkt antecknas semesterpenningar och semesterpremier.

(I 3) I denna punkt antecknas samtliga inkomster som sökanden får av sin näringsverksamhet. Om inkomsterna är oregelbundna, ska den genomsnittliga inkomsten per månad antecknas.

(I 4) I denna punkt ska andra ersättningar som betalas för ett arbete antecknas, såsom dagpenningar och kilometerersättningar i sin helhet. De oundgängliga kostnader som förmånen är avsedd att täcka ska antecknas i punkten (U4). Naturaförmåner ska

specificeras i punkten ”Tilläggsutredningar och andra omständigheter som påverkar sökandens betalningsförmåga”.

(I 5) I denna punkt ska pensionsinkomster antecknas.

(I 6) I denna punkt ska olika förmåner som ersätter förlust av förvärvsinkomst, såsom arbetslöshetsersättning, antecknas.

Bidrag från arbetslöshetskassa och dagpenning som betalas med stöd av sjukförsäkringslagen eller på någon annan grund. Dessutom ska övriga bidrag och förmåner som påverkar betalningsförmågan antecknas (t.ex. stöd för hemvård av barn och studiestöd). Gemensamma bidrag och förmåner till makar delas jämnt mellan makarna.

Barnbidrag och underhållsbidrag eller -stöd som betalas för ett barn ska inte antecknas i sökandens inkomster. Dessa bidrag beaktas som avdrag för utgifterna för barnets underhåll.

Utkomststöd ska inte antecknas som en inkomst. Uppgifter om utkomststöd som betalas till sökanden och maken/makan ska antecknas i punkten ”Tilläggsutredningar och andra omständigheter som påverkar sökandens betalningsförmåga”.

(I 7) I denna punkt ska bostadsbidrag antecknas. Bostadsbidrag delas jämnt mellan makarna.

(I 8) I denna punkt ska kapital- och dividendinkomster antecknas. Vid behov ska inkomsterna specificeras i punkten ”Tilläggsutredningar och andra omständigheter som påverkar betalningsförmågan”.

(I 9) I denna punkt ska sådana övriga inkomster som inte antecknats ovan antecknas. Vid behov ska inkomsterna specificeras i punkten ”Tilläggsutredningar och andra omständigheter som påverkar betalningsförmågan”.

(I 10) Inkomsterna ska räknas samman.

(I 11) Skatter och andra lagstadgade avgifter dras av från inkomsten. En månatlig medlemsavgift till en fackförening dras av också när sökanden betalar avgiften själv.

Sökanden ska se till att beloppet på förskottsinnehållningen är korrekt. Att kontrollera förskottsinnehållningen är särskilt viktigt om sökandens inkomster förändrats under det innevarande eller gångna året eller förändringar skett i de avdrag som ska göras från

inkomsten.

(I 12) I denna punkt ska sökandens nettoinkomster antecknas. De fås genom att dra av skatter och andra avgifter (I 11) från sökandens inkomster (I 10).

(I 13) I denna punkt ska den relativa andelen för sökandens nettoinkomster av de sammanlagda inkomsterna för sökanden och hans eller hennes **make/maka** antecknas i procent. Motsvarande anteckning ska göras, om sökanden lever i ett registrerat partnerskap.

Utgifter per månad

Betalningsmånen räknas genom att från sökandens inkomster dra av de utgifter som enligt en utredning som lagts fram av sökanden är oundgängliga. Dessa omfattar oundgängliga levnadskostnader, boendekostnader, utgifter för barndagvård, utgifter för utbildning av barn som fyllt 18 år, underhållsbidrag som sökanden betalar och övriga försörjningsutgifter för sökanden.

Utgifterna ska antecknas som månatliga utgifter. Utgifter delas mellan makarna enligt deras nettoinkomster, om sökanden är gift eller lever i ett registrerat partnerskap. Utgifter för sambopar delas jämnt mellan samborna. Om ett sambopar har ett gemensamt barn, delas barnets levnadskostnader dock enligt sambornas inkomster.

(U 1) I denna punkt ska följande oundgängliga levnadskostnader för sökanden och hans eller hennes familj antecknas:

- kost och kläder,
- sedvanliga utgifter för hälso- och sjukvård,
- utgifter för personlig hygien, hemmets hygien och underhåll av hemmet,
- användning av lokaltrafik, prenumeration på dagstidning och användning av telefon,
- hobby- och rekreationsverksamhet samt
- andra liknande utgifter.

Det är inte nödvändigt att specificera dessa utgifter. Sökanden kan använda de belopp som fastställs i justitieministeriets förordning (322/2001). År 2015 är beloppen enligt förordningen de följande:

- ensamstående eller ensamförsörjare 538 euro,
- en person som lever i ett äktenskap eller ett äktenskapsliknande förhållande eller en person som bor i samma hushåll som en annan

myndig person, 452 euro,

- minderåriga barn som bor i samma hushåll som sökanden: första och andra barnet 344 euro, tredje och därpå följande barn 321 euro, och
- barn som fyllt 17 år och bor i samma hushåll som sökanden, 381 euro.

Penningbeloppen justeras enligt lagen om folkpensionsindex (456/2001). De justerade beloppen meddelas årligen i ett beslut av justitieministeriet, vilket publiceras i författningssamlingen i november.

Vad gäller kostnaderna för barn, ska barnbidrag och underhållsbidrag eller -stöd till ett barn dras av från ovan nämnda belopp. Den förhöjning av barnbidrag som betalas till en ensamförsörjare och handikappbidrag dras dock inte av. Efter att ett barn fyllt 18 år kan oundgängliga utgifter för utbildning av barnet beaktas som utgifter för gäldenären tills barnet avslutat sin gymnasieutbildning eller under högst två år av annan utbildning som inletts efter grundskolan. De bidrag och förmåner som barnet får dras av från utbildningskostnaderna.

Om barnet själv kan stå för sina levnadskostnader med sina inkomster eller sin förmögenhet, ska även detta beaktas som ett avdrag från levnadskostnaderna.

En sökande som anser sig klara sig med ett lägre belopp än ovan nämnda belopp, kan anteckna ett lägre belopp än ovan nämnda belopp i ansökan. Om sökanden har högre kostnader än vanligt (t.ex. för arbetsresor eller hälso- och sjukvård), ska dessa antecknas i punkterna (U 4) och (U 6).

(U 2) Som boendekostnader räknas:

- hyra för hyresbostad, skötsel- och finansieringsvederlag för ägarbostad och vederlag för nyttjande av bostadsrättsbostad,
- avgifter för vatten, elektricitet, gas, värme, bastu och avfallshantering,
- jord- och tomtlegoavgifter, fastighetsskatt och övriga eventuella avgifter för fastigheten,
- försäkringspremier för sedvanlig hem- eller fastighetsförsäkring samt
- övriga eventuella oundgängliga boendeutgifter.

Boendekostnaderna ska specificeras i ansökan. Om kostnaderna klart överstiger de boendekostnader som anses vara skäligen på orten,

ska betalningsprogrammet utarbetas genom att beakta gäldenärens boendekostnader till ett belopp som kan anses vara skäligt.

(U 3) I denna punkt ska beloppet på barnens dagvårdsavgifter antecknas.

(U 4) I denna punkt ska sökandens kostnader med anledning av arbetet antecknas. Av arbetsreskostnaderna ska endast den del som överstiger lokaltrafiktaxan antecknas (denna taxa ingår i de oundgängliga levnadskostnaderna). En utredning över resekostnader ska uppvisas. Om sökanden använder en egen bil för sina arbetsresor, kan dessa arbetsreskostnader beaktas på samma grunder som de kan godkännas som avdrag i beskattningen.

I denna punkt ska sökanden också anteckna de kostnader som ersättningarna i punkt (I 4) är avsedda att täcka (t.ex. dagpenningar och kilometerersättningar). Om sökandens utgifter är lägre än ersättningarna för dessa, räknas skillnaden in i betalningsmånen. I denna punkt ska även övriga kostnader som arbetet medför antecknas (t.ex. kostnader för arbetsredskap).

(U 5) I denna punkt ska underhållsbidrag som sökanden betalar antecknas.

(U 6) I denna punkt ska osedvanligt stora hälso- och sjukvårdskostnader antecknas (regelbundna utgifter eller utgifter som beror på en sjukdom av engångskaraktär). I punkten ska sökanden också anteckna de kostnader som utövande av rätten till umgänge med ett barn medför och övriga särskilda utgifter som inte ingår i ovan nämnda utgiftsposter.

Utgifterna ska specificeras och en utredning över dessa ska uppvisas. Utredningen och specifikationen kan ges i punkten ”Tilläggsutredningar och andra omständigheter som påverkar sökandens betalningsförmåga” eller i en särskild bilaga.

Sökandens betalningsmån per månad

I denna punkt beräknas beloppet på sökandens betalningsmån. Först ska de sammanlagda nettoinkomsterna per månad antecknas separat. Till dessa ska sedan en eventuell semesterpremie eller semesterpenning beräknad enligt månad läggas till. De månatliga utgifterna dras av från de sammanräknade inkomsterna. Differensen utgör sökandens betalningsmån.

Tilläggsutredningar och andra omständigheter som påverkar sökandens

betalningsförmåga

Om sökanden får naturaförmåner, ska uppgifter om dessa antecknas på blanketten (uppgifter om vad naturaförmånen omfattar, naturaförmånens värde och utbetalaren). I denna punkt ska sökanden också ge en utredning över grunderna för de övriga utgifterna i punkt (U 6) i kalkylen över betalningsmånen (t.ex. utgifterna för utövande av umgängesrätt). Därtill ska eventuella tilläggsutredningar som gäller kalkylen av betalningsmånen läggas fram i denna punkt.

Om ett belopp månatligen mäts ut från sökandens eller makens inkomster, ska en separat anteckning göras om detta.

I punkten ”Kända förändringar som påverkar sökandens betalningsförmåga” ska sökanden anteckna till exempel tidpunkten då underhållsskyldighet upphör, pension börjar betalas ut eller då vårdledighet upphör och en bedömning av hur detta påverkar beloppet på sökandens betalningsmån.

FÖRMÖGENHET

I denna punkt ska sökanden ange sin förmögenhet och en uppskattning av dess värde. Med värde avses egendomens sannolika försäljningsvärde. Med ägarandel avses den andel som sökanden äger av egendomen i fråga. Om sökanden är ensam ägare till egendomen, ska ägarandelen anges som 1/1. Om sökanden äger egendomen tillsammans med någon annan person, ska sökanden ange sin andel som ett bråkdel. Såväl värdet på hela egendomen som värdet på sökandens ägarandel ska anges. Om sökanden inte kan uppskatta egendomens gängse värde, kan beskattningsvärdet användas som värde. En anteckning om detta ska göras på blanketten.

I den skriftliga utredning av egendomens värde som ska fogas till ansökan finns det skäl att nämna alla omständigheter som inverkar på värdet (t.ex. bostadens skick, standard, ålder och läge).

Om sökanden äger en annan fastighet än en bostadsfastighet som sökanden själv använder, ska utredningen redogöra för fastighetens areal, användningsändamål (jord- och skogsbruk,

bostad, fritidsbostad), byggnaderna på fastigheten och områdesplaneringen, i den mån som dessa omständigheter inverkar på fastighetens värde.

Om sökanden är delägare i ett dödsbo, finns det skäl att foga en kopia av bouppteckningsinstrumentet till ansökan. Om det värde på tillgångarna som antecknats i bouppteckningsinstrumentet inte längre motsvarar tillgångarnas gängse värde, ska sökanden i den skriftliga utredningen motivera grunderna för den uppskattning som sökanden gett.

En sökande som äger eller förfogar över en bil, ska lägga fram orsakerna till behovet av bil.

I punkten "Övrig förmögenhet" ska sökanden anteckna sina kontanta tillgångar, om beloppet överstiger 200 euro. Bankdepositioner som överstiger 1 000 euro ska antecknas enligt det senaste kontoutdraget. Beloppet kan också antecknas enligt en annan tidpunkt. Som övrig förmögenhet ska sökanden ange till exempel en båt som sökanden äger, hemlösöre och personliga tillhörigheter som överstiger sökandens skäliga behov och arbetsredskap och föremål som kan jämföras med dessa, vilka sökanden inte behöver för att trygga sin utkomst.

En sökande som idkar näringsverksamhet ska inte anteckna den förmögenhet som hör till näringsverksamheten på ansökningsblanketten, utan i den separata inkomstutredningen för näringsidkare.

Sökandens förmögenhet ska räknas samman.

Om sökandens minderåriga barn har betydande egendom, ska sökanden anteckna vilken egendom det är frågan om och varifrån den fåtts.

FÖRMÖGENHET SOM SÖKANDEN ÄGT TIDIGARE

I denna punkt ska sökanden anteckna uppgifter om egendom som sökanden ägt under de senaste tio åren. Om egendomens värde inte varit betydande (t.ex. aktier, andel i dödsbo), är det inte nödvändigt att anteckna uppgifterna.

Sökanden ska utreda på vilket sätt (t.ex. genom försäljning, byte, gåva, exekutiv auktion) och när sökanden överlätit egendomen och för vilket ändamål vederlaget för överlåtelsen använts. Om köpesumman inte medfört något överskott för sökanden (dvs. om köpesumman använts för att betala skulder), räcker det att sökanden meddelar detta. Om betalningen endast delvis använts för att betala skulder, ska det av utredningen framgå till vilken borgenär betalningen skett och vilket skuldbelopp som betalats, om detta kan utredas utan stora besvär. Om sökanden avstått från arv, finns det skäl att till ansökan foga en utredning

över när och varför sökanden avstått från arvet.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SKULDSANERING

En sökande kan inte beviljas skuldsanering om förutsättningarna för skuldsanering inte uppfylls. Trots att förutsättningarna uppfylls, kan en ansökan avslås om det finns ett lagstadgat hinder för skuldsanering (10 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner)

och det inte finns vägande skäl för skuldsanering (10 a §). Bestämmelserna om hinder för skuldsanering och vägande skäl för skuldsanering finns i slutet av anvisningen för ifyllande.

Allmänna förutsättningar

Den allmänna förutsättningen för skuldsanering är att sökanden är **insolvent**. Med insolvens avses att sökanden inte förmår betala sina skulder när de förfaller till betalning och att denna oförmåga inte är endast tillfällig. Huruvida sökanden är insolvent eller inte framgår av ansökan och dess bilagor, där inkomsterna, utgifterna, förmögenheten och skulderna utreds.

Förutom insolvensförutsättningen ska sökanden också uppfylla övriga förutsättningar enligt 9 § i lagen. Dessa är 1) **väsentligt försvagad betalningsförmåga** och 2) **att det i övrigt föreligger vägande skäl för en skuldsanering med beaktande av skuldbeloppet i förhållande till gäldenärens betalningsförmåga**.

Förutsättningarna är alternativa, men en sökande kan uppfylla bägge förutsättningar.

En ytterligare förutsättning för att bevilja sökanden skuldsanering är att sökanden inte rimligen förmår förbättra sin betalningsförmåga så att han eller hon klarar av de utgifter som skulderna ger upphov till.

Väsentlig försvagning av betalningsförmåga

Om den huvudsakliga orsaken till sökandens insolvens är att betalningsförmågan försvagats väsentligt på grund av förändrade förhållanden, ska orsaken eller orsakerna till förändringen antecknas i den berörda punkten på blanketten. En annan orsak kan vara till exempel förändrade familjeförhållanden. Om sökandens betalningsförmåga försvagats på grund av arbetslöshet, ska orsaken till att arbetsförhållandet upphört antecknas i

punkten i fråga på blanketten. Detta kan också utredas i en separat bilaga (utredning över skuldsättningen, dvs. s.k. skuldsättningshistorik). Förhållandena ska huvudsakligen ha förändrats av orsaker som inte beror på sökanden.

Förhållandet mellan skuldbeloppet och gäldenärens betalningsförmåga

Skuldsanering kan sökas även utifrån att det finns vägande skäl för skuldsanering med beaktande av beloppet på skulderna och de förpliktelser som anknyter till dem i förhållande till gäldenärens betalningsförmåga.

Vägande skäl för skuldsanering kan också föreligga om sökanden utan skuldsanering inte klarar av sina skulder och särskilt om sökanden inte ens under ett flertal år kan betala sina skulder annat än delvis eller bara kan betala räntorna. I så fall har inte orsaken till insolvensen eller de förändringar som inträffat i sökandens förhållanden någon avgörande betydelse.

Det totala skuldbeloppet

Det totala skuldbeloppet ska alltid antecknas i ansökan. Skulderna ska förtecknas separat i förteckningen över skulder.

Utredning över skuldsättningen

En så kallad skuldsättningshistorik ska alltid fogas till ansökan. Denna är en fritt formulerad redogörelse, som redogör för orsaken till att skulden togs och med vilka inkomster och tillgångar sökanden har för avsikt att betala tillbaka skulden. De omständigheter som orsakat sökandens insolvens ska också utredas här.

Särskilda förutsättningar

Hinder för skuldsanering av temporär orsak

En ansökan om skuldsanering kan avslås om sökanden av en temporär orsak saknar betalningsmån eller av samma orsak med sin betalningsmån inte förmår betala sina vanliga skulder till ett belopp som inte ska anses vara obetydligt. En temporär orsak kan vara till exempel studier, arbetslöshet, tidsbestämd frånvaro från arbetet eller att sökandens ekonomiska situation är instabil därför att hans eller hennes näringsverksamhet upphört. Vid bedömningen av om orsaken är temporär och storleken på betalningsmånen beaktas i synnerhet sökandens förvärvsmöjligheter. På ansökningsblanketten eller i en separat bilaga ska sökanden motivera varför hans eller hennes ansökan ska godkännas trots en

tillfällig orsak.

När domstolen överväger att bevilja till exempel en arbetslös sökande skuldsanering, tar den hänsyn till längden på arbetslösheten, sökandens möjligheter att i en nära framtid få arbete och möjligheten att sökandens betalningsförmåga blir bättre genom att sökanden får arbete och sedan i högre grad än obetydligt kan betala sina skulder. Skuldsanering kan inte hindras av en tillfällig orsak, om arbetslösheten oavbrutet eller med få avbrott varat över 18 månader.

Ytterligare förutsättningar för näringsidkare

En sökande som då ansökan lämnas in bedriver näringsverksamhet som huvud- eller bisyssla ska fylla i **blanketten Inkomstutredning för näringsidkare** och de punkter på ansökningsblanketten som gäller **ytterligare förutsättningar för skuldsanering**.

Om sökanden bedriver näringsverksamhet som enskild näringsidkare eller yrkesutövare, är de ytterligare förutsättningarna att:

- sökanden inte har skulder som härrör av den nuvarande näringsverksamheten eller att dessa är få,
- sökanden har fler än få skulder som anknyter till den nuvarande näringsverksamheten, men inte sådana som förfallit till betalning och sökanden förmår betala de skulder som anknyter till näringsverksamheten med de inkomster som uppkommer i verksamheten i takt med att de förfaller till betalning, eller
- de skulder som hör till sökandens näringsverksamhet är föremål för skuldsanering. En förutsättning för att sanera näringsverksamhetsskulder är bland annat att omfattningen på verksamheten är relativt liten och att saneringen inte kräver arrangemang som gäller företagsverksamheten. Sökanden ska kunna betala de skulder som uppkommit efter att skuldsaneringen inletts en av borgenärerna med hänvisning till ett hinder motsätter sig att skuldsanering beviljas.

SALDODAG

Borgenärerna ska i skuldutredningen ange beloppet på fordran per ett visst datum som gäldenären begärt (saldodag). Sökanden ska i ansökan meddela det datum då skuldsaldot räknats.

INTERIMISTISKT FÖRBUD OCH

AVBRYTANDE AV VERKSTÄLLIGHET

Efter att en ansökan blivit anhängig kan domstolen meddela ett betalningsförbud och förbud att ställa säkerhet, ett indrivningsförbud och ett utmätningsförbud. Vid behov kan domstolen också utfärda förbud mot att verkställa vräkning eller att återta eller verkställa uppgörelse i fråga om egendom som hör till sökandens bastrygghet. Ett interimistiskt förbud kan vara nödvändigt till exempel när utmätningen äventyrar sökandens oundgängliga utkomst eller sökanden har för avsikt att behålla sin bostad i samband med skuldsaneringen.

En sökande som framför ett krav om ett interimistiskt förbud ska anteckna detta i punkten i fråga. Kravet ska specificeras och motiveras i en bilaga.

FÖRSÄKRAN, DATUM OCH UNDERSKRIFT

Ansökan ska dateras och undertecknas. Med sin underskrift försäkrar sökanden att de uppgifter som han eller hon lämnat är korrekta och att sökanden tagit del av innehållet i skyldigheten att medverka till skuldsaneringen för en gäldenär.

Skyldighet att medverka

En sökande som ansökt om skuldsanering får inte använda sina medel till andra än oundgängliga levnadskostnader. Därtill får sökanden också betala betalningar som förfaller till betalning med sina tillgångar innan det betalningsförbud som följer av skuldsaneringen träder i kraft. Sökanden får inte ta en ny kredit, om det inte är nödvändigt för att trygga sökandens utkomst. Sökanden ska spara de medel som han eller hon inte behöver för sina oundgängliga levnadskostnader eller för att sköta sina betalningar. När domstolen beslutar att skuldsanering ska inledas, ger den sökanden ett meddelande om innebörden av att skuldsanering inleds. Meddelandet redogör för bland annat innehållet i bestämmelserna om hur sökandens medel får användas efter att skuldsaneringen inletts.

BILAGOR TILL ANSÖKAN

I denna punkt ska sökanden anteckna vilka handlingar som fogats till ansökan.

ALLMÄNNA ANVISNINGAR OM HUR SKULDERNA SKA ANTECKNAS

I ansökan har skulderna delats in i tre grupper: (A) skulder för vilka sökandens bostad utgör säkerhet, (B) skulder för vilka säkerheten utgörs av annan egendom som sökanden äger eller besitter och (C) vanliga skulder.

Om borgenären är en bank, ska namnet på det bankkontor där krediten är tagen antecknas i punkten Borgenärens namn. Om skulden flyttats till en annan bank, kan den bank som beviljat den ursprungliga skulden anges inom parentes.

Om skulden är föremål för indrivning, ska namnet på indrivningsbyrån antecknas efter borgenärens namn.

Ett behövligt antal sidor som gäller skulderna ska fogas till ansökan. Det är då skulden togs ska antecknas för varje skuld. Om sökanden har flera skulder hos samma borgenär är det ändamålsenligt att anteckna dessa skulder efter varandra. Annars är det önskvärt att de skulder som tagits under samma år antecknas efter varandra.

Om sökanden betalar av en skuld, ska de månatliga utgifterna för att sköta lånet (eller en annan avtalad period) antecknas på blanketten. Om skulden drivs in genom utsökning, är det inte nödvändigt att anteckna utgifter för information och skötsel av skulden på blanketten.

I ansökan ska sökanden anteckna alla de skulder som han eller hon svarar för. Ett ansvar som grundar sig på en borgensförbindelse ska antecknas som en skuld för sökanden också då huvudgäldenären sköter skulden.

Såväl skulderna som sidorna ska numreras.

Skulder i anknytning till näringsverksamhet

Om sökanden tidigare bedrivit näringsverksamhet och har andra fler än få skulder som uppstått inom ramen för denna näringsverksamhet, ska sökanden fylla i utredningen över nedlagd företagsverksamhet. Om näringsidkaren har flera företag, ska en utredning ifyllas för varje företag. En sökande som till exempel har en enskild skuld på 2 000 euro eller flera skulder vars sammanlagda belopp inte överstiger 2 000 euro, behöver inte till sin ansökan foga en utredning över nedlagd företagsverksamhet, men ska på begäran ge en sådan utredning.

Om sökanden fortfarande bedriver näringsverksamhet, ska de skulder som anknyter till näringsverksamheten inte antecknas på ansökningsblanketten. Om sökanden dock är enskild näringsidkare eller yrkesutövare och ansökan förutom privatekonomiska skulder gäller sanering av skulder som hör till

näringsverksamhet, ska alla skulder antecknas på ansökningsblanketten. I så fall ska sökanden nämna de skulder som hör till näringsverksamheten i utredningen över inkomster från näringsverksamheten.

A. SKULDER FÖR VILKA SÖKANDENS BOSTAD UTGÖR SÄKERHET

På denna sida eller vid behov på flera sidor ska sökanden anteckna alla skulder för vilka sökandens ägarbostad utgör säkerhet. På blanketten ska sökanden särskilt för varje skuld specificera om skulden tagits för att skaffa bostaden eller för ett annat ändamål. I A-skulderna ska sökanden också anteckna skulder för en annan person för vilka sökandens bostad utgör säkerhet. Detta ska utredas i punkten "Utredning om detta andra ändamål".

Med *ägarbostad* avses en av sökanden och av hans eller hennes familj som stadigvarande bostad använd:

- lägenhet,
 - som sökanden besitter med stöd av aktier eller andelar som sökanden äger ensam eller tillsammans med någon annan person, eller
 - vars besittning grundar sig på ett bostadsrättsavtal,
- fastighet, som sökanden äger ensam eller tillsammans med någon annan person, eller
- en på arrendemark belägen byggnad, som sökanden äger ensam eller tillsammans med någon annan person.

Om sökanden inte är ensam ägare till bostaden eller den övriga egendom som utgör säkerhet för skulden, ska den andra ägarens namn antecknas på den plats på blanketten som är avsedd för ändamålet.

Om också en annan person förutom sökanden är ansvarig för skulden eller om borgen ställts för skulden, ska medgäldenärens namn eller borgensmannens namn antecknas på blanketten. Om en annan säkerhet än bostaden dessutom ställts för skulden, ska denna egendom och ägaren av denna antecknas i punkten "Övriga säkerheter".

B. SKULDER FÖR VILKA ANNAN EGENDOM FÖR SÖKANDEN UTGÖR SÄKERHET

I förteckningen över B-skulder ska sökanden anteckna alla skulder för vilka säkerheten utgörs av annan egendom som sökanden äger än den ägarbostad som sökanden använder. Sökanden ska

också anteckna de skulder för vilka säkerheten utgörs av egendom som sökanden har i sin besittning (bl.a. skulder som säkras av ett ägarförbehåll till borgenärens förmån, t.ex. avbetalningsköp, eller skulder som säkras av en borgenärs retentionsrätt, t.ex. en skuld som grundar sig på ett reparationsavtal, när reparatören har egendomen i sin besittning).

Om sökanden inte är ensam ägare till egendomen, ska samägarens namn antecknas i punkten i fråga.

Om också en annan person förutom sökanden är ansvarig för skulden eller om borgen ställts för skulden, ska medgäldenärens namn eller borgensmannens namn antecknas på blanketten.

Om också annan egendom utgör säkerhet för skulden, ska information om egendomen och ägaren av denna antecknas.

C. VANLIGA SKULDER

- **av banker och andra kreditgivare och**
- **övriga borgenärer**

På blanketten ska alla vanliga skulder antecknas.

Med vanliga skulder avses:

- skulder för vilka borgenären inte har egendom som tillhör sökanden som säkerhet,
- skulder för vilka sökanden svarar med stöd av en borgensförbindelse som han eller hon har gett och
- skulder för vilka någon annan än sökanden ställt sin egendom som säkerhet.

Ändamålet för användningen av skulden ska framgå för varje skuld. Om skulden tagits för betalning av tidigare skulder, ska sökanden i denna punkt anteckna vilka skulder som avbetalats med den nya krediten.

Det slutliga preskriptionsdatumet för en skuld ska anges endast vad gäller skulder som preskriberas från och med att utsökningsgrunden meddelats (dom, tredsdom). I detta fall är det inte heller nödvändigt att anteckna uppgiften, om preskriptionsdatumet infaller så långt in i framtiden att skulden kan preskriberas under betalningsprogrammets giltighetstid. Preskriptionsdatumet ska inte anges för skulder som omfattas av särskilda preskriptionstider (skatter, offentlighetsrättsliga avgifter, underhållsbidrag).

BORGENÄRERNAS ADRESS OCH KONTAKTUPPGIFTER

Sökanden ska förteckna borgenärerna och ange deras **processadress**, som vanligen är deras e-

postadress. Postadress ska anges endast om borgenären i samband med skuldutredningen meddelat att delgivningar och meddelanden som gäller skuldsaneringen helst ska skickas till postadressen. Kontaktpersonens namn och telefonnummer ska antecknas, om sökanden känner till dessa uppgifter. Om ärendet sköts av en indrivningsbyrå, ska motsvarande uppgifter om indrivningsbyrån antecknas. Också uppgifter om medgäldenärer, borgensmän och dem som ställt säkerhet ska antecknas i förteckningen. Ansökan ska också skickas till medgäldenärer, borgensmän och dem som ställt säkerhet, vilka alltid är har en ställning som borgenärer i den skuldsanering som gäller gäldenären.

BILAGOR TILL ANSÖKAN

Till ansökan ska fogas:

- 1) kopior av beskattningsintyg för de tre senaste åren, både för gäldenären och de myndiga personer som bor i samma hushåll som gäldenären,
- 2) löneintyg utfärdade av arbetsgivaren för gäldenärens och hans eller hennes äkta make/maka, vilka ska redogöra för det intjänade lönebeloppet under det gångna och innevarande kalenderåret och lönen för den senaste löneutbetalningsmånaden,
- 3) en kopia av ett beslut eller en annan handling som redogör för gäldenärens och den äkta makens/makans pension, arbetslöshetsdagpenning eller utbildningsstöd, sjukförsäkringsdagpenning, moderskapsdagpenning eller annan dagpenning, stöd för hemvård av barn, bostadsbidrag, studiestöd eller annan förmån samt hur länge en sådan förmån ges,
- 4) en inkomstutredning för näringsidkare, som ska vara uppgjord på en blankett som följer det fastställda formuläret och som ska redogöra för gäldenärens och den äkta makens/makans lantbruksföretagarinkomst och annan företagarinkomst,
- 5) en skriftlig, av utbetalaren given utredning eller annan handling som redogör för gäldenärens och den äkta makens/makans andra än i punkterna 2–4 avsedda inkomster,
- 6) kopior av handlingar som visar hyrans, vederlagets eller de övriga boendekostnadernas storlek,
- 7) en kopia av en domstols dom eller av ett avtal som gäller underhållsbidrag för gäldenärens barn och en utredning över beloppet på underhållsbidraget,

8) en kopia av ett verifikat eller en annan handling som redogör för det återstående skuldbeloppet (dock inte för skulder understigande 340 euro) och kopior av pantsättningsförbindelserna,

9) en kopia av en handling som visar vilken andel gäldenären äger av aktier, andelar och bostadsrätter vilka berättigar till besittningen av en bostad och vad gäller annan betydande förmögenhet, den andel som gäldenären äger,

10) en skriftlig redogörelse över de värderingsgrunder som gäldenären använt vid bedömningen av värdet på sin förmögenhet, som nämns i ansökan, samt

11) en skriftlig redogörelse över sjukdom, arbetslöshet, arbetsförmåga och övriga förändrade förhållanden av betydelse för ansökan.

Bestämmelserna ovan om äkta makar gäller också den andra parten i ett registrerat partnerskap (lagen om registrerat partnerskap 950/2001, 8.3 §: En bestämmelse om äktenskap i en lag eller en förordning tillämpas också på ett registrerat partnerskap, om inte något annat föreskrivs.)

Utredning av näringsverksamhet

En *enskild näringsidkare eller yrkesutövare* ska till sin ansökan foga en kopia av sin näringsanmälan och sina senaste bokslutshandlingar.

Om de skulder som hänför sig till näringsverksamheten är föremål för sanering, ska till ansökan också fogas:

- en kopia av bokslutshandlingarna från de två senaste räkenskapsperioderna och om det förflutit mer än fyra månader från utgången av den senaste räkenskapsperioden, en kopia av mellanbokslutet, som inte får vara äldre än tre månader,
- en skriftlig utredning över verksamhetens omfattning, det ekonomiska resultatet och de centrala orsakerna till de ekonomiska svårigheterna och en utredning över beloppet på privatuttagen och de löner som betalats ut till gäldenären och hans eller hennes familjemedlemmar (utredningen kan ges i utredningen över inkomsterna för näringsidkaren eller i en bilaga till denna) samt
- en utredning över boksluten, dugligheten för fortsatt näringsverksamhet och att de ytterligare förutsättningarna för

skuldsanering uppfylls av en revisor som godkänts av handelskammaren eller en annan tillförlitlig sakkunnig.

Om gäldenären enligt bokföringslagen inte har någon skyldighet att upprätta bokslut, är det möjligt att till ansökan i stället för bokslutshandlingarna foga en utredning över den verkställda beskattningen eller till den del som beskattning inte ännu verkställts, en utredning över skattedeklarationen jämte bilagor. I stället för ett mellanbokslut kan gäldenären till ansökan foga en utredning som grundar sig på bokföringen över de inkomster och utgifter som anknyter till näringsverksamheten för tiden efter det att beskattningen verkställts eller skattedeklarationen lämnats in.

En personlig ansvarig bolagsman i ett öppet bolag eller kommanditbolag ska till sin ansökan foga en avskrift av bolagets handelsregisterutdrag, bolagets senaste bokslutshandlingar och en redogörelse över bolagets ekonomiska situation av en revisor.

En sökande som idkar näringsverksamhet som aktieägare i ledningen för ett aktiebolag ska tills sin ansökan foga en avskrift av handelsregisterutdraget och bolagets senaste bokslutshandlingar.

En sökande som bedrivit näringsverksamhet och som har fler än få skulder vilka uppstått i anknytning till verksamheten ska till sin ansökan, till den del som detta inte framgår av ansökningsblanketten, foga:

- en skriftlig utredning över bolagsformen, verksamhetsområdet och verksamhetens omfattning samt bolagets ägarförhållandena under de tre senaste verksamhetsåren,
- en skriftlig utredning över att näringsverksamheten upphört och orsakerna till detta,
- vad gäller de tre senaste åren innan verksamheten upphörde, kopior av bokslutshandlingarna och en skriftlig redogörelse för det ekonomiska resultatet av verksamheten, beloppet på privatuttagen och de löner som betalats till gäldenären och gäldenärens familjemedlemmar eller, om en utredning över dessa omständigheter av någon orsak inte kan ges, orsaken till detta, samt
- en skriftlig utredning över beloppet på de skulder som anknyter till gäldenärens näringsverksamhet och som betalats efter att verksamheten upphörde och under vilken

tidsperiod betalningarna skett.

ALLMÄNNA HINDER FÖR SKULDSANERING (10 §)

Om inte något annat följer av 10 a §, kan skuldsanering inte beviljas om:

1) gäldenären meddelats betalningsskyldighet på grundval av ett brott och det inte kan anses motiverat att bevilja skuldsanering med beaktande av skuldens belopp, brottets art, den skadelidandes ställning och övriga omständigheter,

2) gäldenären som misstänkt är föremål för förundersökning för ett brott eller åtalad för ett brott eller honom eller henne har tillskrivits ett brott och han eller hon kan påföras betalningsskyldighet på grund av brottet och det inte kan anses motiverat att bevilja skuldsanering med beaktande av skuldens belopp, brottets art, den skadelidandes ställning och övriga omständigheter, skuld som kan anses betydande har uppkommit i näringsverksamhet i vilken har förfarits grovt otillbörligt mot borgenärerna eller i vilken väsentligen försummats lagstadgade skyldigheter av någon annan orsak än insolvens eller vilken huvudsakligen har varit av spekulationsnatur,

1) gäldenären på grund av befintliga eller förväntade ekonomiska svårigheter på ett otillbörligt sätt försvagat sin ekonomiska ställning eller gynnat någon borgenär eller i övrigt ordnat sin ekonomiska ställning i syfte att skada sina borgenärer, eller om det föreligger sannolika skäl att misstänka att gäldenären har förfarit på detta sätt,

2) gäldenären i samband med utsökning dragit sig undan, undanhållit inkomster eller tillgångar eller lämnat felaktiga eller vilseledande uppgifter om dem,

3) gäldenären uppsåtligen lämnat borgenär felaktiga eller vilseledande uppgifter om sin ekonomiska ställning och dessa på ett väsentligt sätt har inverkat på att kredit beviljats och gäldenärens handlande med beaktande av kreditens belopp och de övriga omständigheterna kan betraktas som synnerligen klandervärt,

4) det med beaktande av grunden för skulderna

och omständigheterna vid deras uppkomst, gäldenärens sätt att sköta sin ekonomi eller andra omständigheter kan dras slutsatsen att det är sannolikt att gäldenärens skuldsättning är avsiktlig med inriktning på en skuldsanering eller de åtgärder som lett till gäldenärens skuldsättning bedömda som en helhet kan betraktas som likgiltiga och oansvariga med hänsyn till gäldenärens ålder, ställning och övriga omständigheter samt till huruvida kreditgivarna har handlat ansvarsfullt,

5) gäldenären har lämnat felaktiga eller vilseledande uppgifter om sin ekonomiska ställning för att beviljas skuldsanering, försummat den i 6 § föreskrivna skyldigheten att lämna uppgifter eller den i 7 § föreskrivna skyldigheten att medverka, brutit mot det i 12 § föreskrivna betalningsförbudet och förbudet att ställa säkerhet eller annars genom sitt handlande eller sina försummelser försvårat skuldsaneringen,

6) det finns grundad anledning att anta att gäldenären inte kommer att iaktta betalningsprogrammet,

7) det för gäldenären tidigare har fastställts ett betalningsprogram, eller

8) reglering av ett skadestånd, en återbetalning av köpesumma eller någon annan motsvarande betydande skuld mellan privatpersoner bedömd som en helhet skulle vara oskälig.

BEVILJANDE AV SKULDSANERING TROTS ETT ALLMÄNT HINDER

(10 a §)

Trots ett hinder enligt 10 § kan skuldsanering beviljas om det finns vägande skäl att göra det, särskilt med hänsyn till gäldenärens åtgärder för betalning av sina skulder, den tid som förflutit sedan gäldenären skuldsatte sig och gäldenärens övriga förhållanden samt skuldsaneringens betydelse för gäldenären och borgenärerna.

